

Απόσπασμα από το *Ο Κώδικας του Σινά*

ΤΟ ΛΙΜΑΝΙ, ΧΑΟΣ. Η προκυμαία, τρία χιλιόμετρα μήκος, τριάντα μέτρα βάθος. Από τη μια πλευρά οι Τούρκοι, από την άλλη η θάλασσα.

Μισό εκατομμύριο άνθρωποι ήταν συγκεντρωμένοι εκεί και η πόλη καιγόταν.

Οι Τούρκοι δεν άφηναν πέτρα πάνω σε πέτρα τριγύρω, λήστευαν, σκότωναν, άρπαζαν κορίτσια. Καπίστρια αλόγων άρπαζαν φωτιά και τα ζώα χμιούσαν μέσα στο πλήθος ποδοπατώντας κορμιά. Σε ορισμένα σημεία το πλήθος ήταν τόσο πυκνό που οι νεκροί έμεναν όρθιοι, στηριγμένοι πάνω στους ζωντανούς.

Μέσα στο παραλήρημά τους, ο Σήφης και η Τερέζα σηκώνονταν για να ουρλιάξουν και ο Χατζ Χαρούν πήγαινε πέρα δώθε δένοντας επιδέσμους και παρηγορώντας ετοιμοθάνατους, στηρίζοντας γριές γυναίκες και κλείνοντας τα μάτια των άψυχων παιδιών που κρατούσαν στην αγκαλιά τους. Ο Στερν έφευγε και ξαναγύριζε, φάχνοντας τρόπο διαφυγής.

Είχε νυχτώσει πια. Νύχτα Κυριακής. Φλόγες μες στο σκοτάδι, στριγκλιές μες στο σκοτάδι, ακρωτηριασμένα μέλη μες στο σκοτάδι, αποσκευές και παλιά παπούτσια.

Ένα κοριτσάκι κειτόταν δίπλα στον Τζο, αλλά εκείνος απέφευγε να το κοιτάξει. Μακριά, μαύρα μαλλιά και κάτασπρη επιδερμίδα, ένα μαύρο μεταξωτό φόρεμα, το πρόσωπό του ξεσκισμένο. Από την τρύπα στο μάγουλό του μπορούσε να διακρίνει τα λευκά του δόντια. Μάτια κλειστά, χελίη κλειστά, μια υγρή κηλίδα στο στήθος του, στο σημείο που το είχαν μαχαιρώσει και άλλη μια κάτω από τη μέση, μια μαύρη λίμνη ανάμεσα στα πόδια του.

Το βογκητό ήταν αδύναμο, ωστόσο τον βάραινε αφόρητα κάθε φορά που απέστρεφε το βλέμμα του. Μα πώς μπορούσε να το ακούει ακόμα; Δεν το άκουγε, δεν ήταν εκεί.

Ένα παπούτσι στο λιθόστρωτο, μισό μέτρο μακριά του. Φτηνό, φθαρμένο, η σόλα σχεδόν φαγωμένη, ένα απλό, παραμορφωμένο παπούτσι. Πόσες εκατοντάδες χιλιόμετρα είχε διανύσει μέχρι να φτάσει εδώ; Πόσες φορές είχε μπαλωθεί μες στα χρόνια μέχρι να φτάσει εδώ; Πόσα χρόνια είχε διαρκήσει αυτό; Πόσες εκατοντάδες χιλιόμετρα;

Μ' ένα βάρος στην πλάτη του, ο Τζο γύρισε. Μάτια ακόμα κλειστά, χελίη κλειστά. Μικρά άσπρα δόντια, κηλίδες, μια μαύρη λίμνη ανάμεσα στα πόδια. Οκτώ, το πολύ εννέα χρόνων και δεν είχε κανέναν να το φροντίσει. Μόνο του εδώ δίπλα του. Γιατί;

Κοίταξε τα παπούτσια του. Καινούργια, από μαλακό δέρμα, σχεδόν άφθαρτα, αλλά μέσα στη λάσπη, ιδίως τα τακούνια. Η λάσπη σκέπαζε τα τακούνια μέχρι τους αστραγάλους του· είχαν χωθεί στο χώμα όταν οι στρατιώτες βρίσκονταν από πάνω του. Πόσοι να ήταν άραγε; Πόσο να είχε κρατήσει;

Πάρα πολλοί, για πάρα πολλή ώρα. Και τώρα, κανείς δεν μπορούσε να κάνει τίποτα για το κορίτσι. Είχε χαθεί μέσα σε μια στιγμή, είχε χαθεί μες στο μαύρο, μεταξωτό, κυριακάτικο φόρεμά του. Κυριακάτικο; Μα ναι, ήταν ακόμα Κυριακή.

«Δεν ακούς τι λέει;»

Ο Τζο αναγνώρισε τη φωνή του Στερν. Σήκωσε το κεφάλι του. Ο Στερν στεκόταν από πάνω του με μια έκφραση απόγνωσης, εξαντλημένος, μουντζουρωμένος, με πρόσωπο αυλακωμένο και γεμάτο αίματα. Τα μάτια του ήταν βαθουλωμένα. Ο Τζο κοίταξε τα παπούτσια του. Παλιά και φθαρμένα. Σάστισε. Γιατί ένα τόσο φτηνό ζευγάρι παπούτσια για τον μέγα στρατηγό; Τα παπούτσια του Στερν, παλιά και φθαρμένα.

«Τι;»

«Ανάθεμά σε, δεν ακούς τι λέει;»

Δεν έλεγε τίποτα το κορίτσι, αυτό το ήξερε. Απλώς βογκούσε, ένα απαλό, βαρύ, βογκητό δίπλα του που δεν έλεγε να σταματήσει. Όχι πλάι του, γύρω του. Ολόγυρά του, πιο δυνατά από τις γοερές κραυγές και τις στριγκλιές. Ο Στερν τού φώναζε πάλι και φώναζε κι αυτός.

«Απάντησέ μου, που να σε πάρει!»

«Όχι, δεν ακούω, δεν μιλάω τ' αναθεματισμένα τ' αρμένικα!»

«Σε παρακαλώ. Αυτό λέει! Πού είναι το περιστροφό σου;»

«Το έχασα στον κήπο!»

«Πάρε αυτό τότε!»

Ο Στερν πέταξε ένα μαχαίρι μπροστά στον Τζο και έσκυψε πάνω από την Τερέζα, πάνω από τον Σήφη. Τακτοποιούσε κάτι κάτω από το κεφάλι του Σήφη, μάλλον ένα παλτό, κάτι που έμοιαζε με παλτό. Προσπαθούσε να ανοίξει με το ζόρι το στόμα της Τερέζας και να βάλει ένα κομμάτι ξύλο ανάμεσα στα σαγόνια της, για να μην καταπιεί ή δαγκώσει τη γλώσσα της. Χωρίς να παίρνει ανάσα, ο Στερν πάντα σκεφτόταν κάτι να κάνει. Ήταν μονίμως απασχολημένος, ο μπάσταρδος.

Μα πού ήταν ο Χατζ Χαρούν; Έπρεπε να έχει το νου του στο γέρο, αλλιώς θα χανόταν. Ξεχνούσε συνεχώς πού βρισκόταν και περιφερόταν άσκοπα.

Εκεί, πέρα, η κίτρινη κελεμπία, γονατισμένη πλάι σε μια σκιά. Μήπως από εκείνο το σημείο ερχόταν η καινούργια κραυγή; Τι ήταν αυτή η μουσική; Ακουγόταν σαν μουσική. Και ποιος ήταν εκείνος που χόρευε; Εκείνος, ο ξυπόλυτος. Γιατί χόρευε και πού ήταν τα μαλλιά του; Χόρευε και γελούσε, χαμένος στον κόσμο του, γελαστός και άψυχος, δίχως παπούτσια.

Πού ήταν το άλλο παπούτσι, εκείνο που είχε περπατήσει εκατοντάδες χιλιόμετρα; Πριν από ένα λεπτό βρισκόταν εκεί, μα τώρα είχε χαθεί κι αυτό. Ένα σώμα είχε σωριαστεί πάνω του.

Το αδύναμο βογκητό, ο Τζο γύρισε. Τα δάχτυλα ήταν σπασμένα, δεν το είχε προσέξει προηγουμένως. Τα χέρια ήταν σπασμένα και κρέμονταν προς τη λάθος μεριά, προς τα πίσω. Η μικρή πρέπει να είχε προσπαθήσει να τους γρατζουνίσει και της είχαν χτυπήσει τα χέρια με τα όπλα τους, τα είχαν συνθλίψει στις πέτρες προτού τη μαχαιρώσουν στο στήθος, πριν τη μαχαιρώσουν και της κάνουν όλα τα άλλα, ενώ ήταν πεσμένη ανάσκελα, φορώντας το μαύρο, μεταξωτό της φόρεμα και τα κυριακάτικα παπούτσια της.

Ένας πόνος στον ώμο του. Ο Στερν τον είχε κλωστήσει. Στεκόταν δίπλα του και φώναζε οργισμένος.

«Λοιπόν;»

«Λοιπόν τι; Κάνε τη δουλειά σου! Εγώ δεν είμαι χασάπης!»

Ο Τζο μπορούσε να δει το φόβο στα μάτια του Στερν. Ο Στερν δεν ήταν τρομερός και παντοδύναμος, όπως ήθελε να πιστεύει. Ήταν φιλόξενος και δυνατός, σίγουρα, και φερόταν σαν αρχηγός, δίνοντας εντολές, σαν να ήταν κάποιος μεγάλος στρατηγός που είχε πάρει μέρος σε όλους τους πολέμους. Ο Στερν, ο ήρωας που ήξερε τι έκανε, και είχε τα χρήματα για να το κάνει, που παρίστανε πως είχε όλες τις απαντήσεις, ο Στερν, ο οραματιστής, που δεν ήταν τόσο ηγέτης όσο θα ήθελε να πιστεύει κανείς. Κοιτάζοντας με αυτά τα άψυχα μάτια, τα τόσο φοβισμένα –ένας φοβισμένος ψευδοστρατηγός χωρίς στρατό– έδινε αλαζονικά διαταγές και μοστράριζε τα ιδανικά του. Μόνο που αυτά ήταν ανύπαρκτα και ο μπάσταρδος ο Τζο έπρεπε να τ' ακούσει πάλι κατάμουτρα. Ποιος νομίζει ότι είναι; Αλήθεια, ποιος νομίζει ότι είναι;

«Όχι, Στερν. Για μια φορά, κάν' το μόνος σου. Πάρε το καταραμένο ιδανικό σου για το μελλοντικό βασίλειο και βάλ' το εκεί που ξέρεις. Κυνήγα το, ονειρέψου το, κάνε ό,τι θέλεις με αυτό, αλλά άσε με ήσυχο. Δεν δουλεύω μαζί σου, ούτε για κανέναν άλλον ξανά, δεν ξανασκοτώνω, ποτέ ξανά. Τ' ακούς, Στερν; Εσύ και όλοι οι άλλοι γαμημένοι στρατηγοί σου, μπορείτε να κάνετε μόνοι σας τις βρωμοδουλειές σας. Τ' ακούς, Στερν;»

Φλόγες στον ουρανό, κάποιος έβγαινε τρικλιζοντας από ένα κτήριο που καιγόταν. Δεν έμοιαζε με άντρα, ούτε με γυναίκα, ήταν μια μάζα που καιγόταν, που προτού φτάσει μέχρι εδώ, είχε διανύσει εκατοντάδες χιλιόμετρα, περπατώντας για χρόνια, προκειμένου να φτάσει εδώ, σαν να μην υπήρχε άλλο μέρος στη γη. Ποιος μπορούσε όμως τότε να δει τόσο μακριά, όχι εδώ βέβαια, εδώ ούτε πέρα από τα δέκα μέτρα δεν μπορούσε να δει κανείς και, φυσικά, δεν χρειαζόταν. Εδώ το σύμπαν ήταν δέκα μέτρα πλατύ και, μετά από αυτό, δεν υπήρχε τίποτα άλλο για να δει κανείς.

Ο Στερν σήκωσε το μαχαίρι, ο Τζο τον παρακολούθησε. Τον παρακολούθησε να πιάνει το κοριτσάκι από τα μαλλιά και να τραβάει το κεφάλι της προς τα πίσω. Είδε τον κάτασπρο λαμύ.

Το υγρό μαχαίρι κύλησε με θόρυβο πάνω στις πέτρες δίπλα του και αυτήν τη φορά ο Τζο δεν σήκωσε το βλέμμα. Αυτήν τη φορά δεν ήθελε να αντικρίσει τα μάτια του Στερν.

ΤΟ ΚΟΥΑΡΤΕΤΟ ΤΗΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΚΟΒΟΣΤΗ

Η αιρετική τετραλογία του

EDWARD WHITTEMORE

ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΟΥ ΣΙΝΑ ΤΟ ΠΟΚΕΡ ΤΗΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ ΣΚΙΕΣ ΣΤΟ ΝΕΙΛΟ ΜΩΣΑΪΚΟ ΤΗΣ ΙΕΡΙΧΟΥΣ

Όπως στο Αλεξανδρινό Κουαρτέτο του Ντάρρελ, στο Κουαρτέτο της Ιερουσαλήμ του Whittemore, που σε μεγάλο βαθμό διαδραματίζεται (αν και όχι πάντα) στη Μέση Ανατολή, πρωταγωνιστούν χαρακτήρες που διερευνούν τις ακραίες καταστάσεις της αγάπης, του έρωτα και του εθισμού. Όμως ο Whittemore διαθέτει μια μεγαλύτερη γκάμα και παρουσιάζει διαφορετικό ενδιαφέρον από τον Ντάρρελ. Όλοι οι ήρωές του φάχνουν την αυθεντική Βίβλο, η οποία θεωρείται ότι επιβεβαιώνει και συνάμα διαφεύδει τις δοξασίες όλων των θρησκειών.

Ο συγγραφέας διερευνά ένα πολύπλοκο ιστό από μύθους, περίπλοκες ιστορίες και ήρωες, όπως ένας παντοπώλης σχεδόν τριών χιλιάδων ετών και ο

Κатаιγιστικό, όπως τα έργα του Ρynchon, αλλόκοτο, όπως τα έργα του Vonnegut, και διασκεδαστικό, όπως ο Λώρενς της Αραβίας. Σαν τον Tom Robbins σε μεγάλα κέφια.

Times Literary Supplement

Ένας από τους καλύτερους συγγραφείς της Αμερικής... ένας πολυτάλαντος λογοτέχνης... που δίνει πνοή σε ένα έπος τόσο συναρπαστικό και αυτοδύναμο όσο «Ο Άρχοντας των Δαχτυλιδιών».

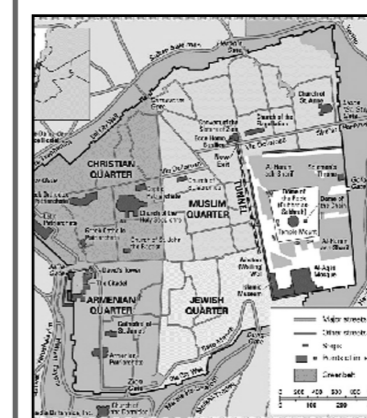
Harper's

έβδομος γιος ενός έβδομου γιου. Όταν ο Whittemore θέλει να σε «αιχμαλωτίσει», χρησιμοποιεί τα ίδια όπλα με τον Ντάρρελ: ακουστούς τόπους και αξιομνημόνευτες λεπτομέρειες, που αποτυπώνουν συγκεκριμένα γεγονότα στον τεράστιο καμβά της Μέσης Ανατολής. Αλλά ο Whittemore έχει στο νου του κάτι μεγαλύτερο που φθάνει πέρα από τις σελίδες των τεσσάρων μυθιστορημάτων του: ένας από τους βασικούς ήρωές του, ο Στερν, λαθρέμπορος όπλων και πρώην οπιομανής δεν συμβιβάζεται με τίποτα λιγότερο από μία ενοποιημένη, πολυπολιτισμική Παλαιστίνη. Δεν είναι ένα μικρό όραμα!

Ο Whittemore μάς ταξιδεύει στο χρόνο, στις αρχές της καταγεγραμμένης Ιστορίας, και μας ταξιδεύει με τρόπο που θα θυμίσει στους αναγνώστες περισσότερο τον Μπόρχες και τον Μαρκές παρά τον Λε Καρέ και τον Γκρην. Αλλά, παρ' όλα αυτά, με έναν τρόπο μοναδικό.

Οι χαρακτήρες μετακινούνται στο χώρο και στο χρόνο –και στην Ιστορία– με απίθανο και απίστευτο τρόπο.

ΤΟ ΚΟΥΑΡΤΕΤΟ ΤΗΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

Η Ιερουσαλήμ χτισμένη ψηλά στα Ιουδαϊκά υψώματα είναι μια από τις Μεγάλες Πόλεις του κόσμου, με μακρά ιστορία, μοναδική αρχιτεκτονική και πλούσια πολιτιστική κληρονομιά. Η περιτειχισμένη Παλιά Πόλη είναι χωρισμένη σε τέσσερα τεταρτημόρια –το Μουσουλμανικό, το Εβραϊκό, το Χριστιανικό και το Αρμενικό– τα οποία συμβολίζουν την πολιτισμική σημασία της για τις κύριες θρησκευτικές και εθνικές ομάδες της περιοχής.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΚΟΒΟΣΤΗ

Z. ΠΗΓΗΣ 73 • 106 81 ΑΘΗΝΑ • ΤΗΛ.: 210 3815433, 210 3816661
FAX: 210 3815882 • e-mail: info@govostis.gr

www.govostis.gr

Κωμωδία, τρόμος, πνεύμα, τραγωδία, γνώση και φοβερή φαντασία [...] και, επιπλέον, ρομαντισμός, κάτι που πρέπει να πλαισιώνει οτιδήποτε φανταστικό παρουσιάζεται ως αληθινό.

Cleveland Plain Dealer

Ένας από τους αριστοτέχνες του μαγικού ρεαλισμού. Ένας συγγραφέας από τους λίγους που, με τις ιστορίες του, σε κάνει να δεις τον κόσμο με διαφορετικά μάτια και διαφορετική καρδιά, και το πιο σημαντικό, ένας συγγραφέας που καλλιεργεί το πνεύμα σου και την ψυχή σου.

Jonathan Carrol

Μια συναρπαστική, φανταστική ιστορία [...] διαχρονικό και ευφάνταστο πέρα από κάθε προσδοκία

Pittsburgh Post Gazette

Ο Whittmore είναι ένας δεξιότηνης των ανέκφραστων, ευφάνταστων παραποιήσεων – ξαναγράφει την ιστορία και την εποικίζει με ένα πλήθος από ασυνήθιστους και ασυνήθιστα συμπαθείς πρωταγωνιστές.

Kirkus Reviews

Ένα επικό όνειρο... Κοσμικό... Ηρωικό... Παραμυθένιο... Παράδοξο και συγκινητικό.

New York Times Book Review

Ένα μωσαϊκό από ζωές που έχουν εξαντληθεί από ατελείωτους μυστικούς πολέμους. Ένα λογοτεχνικό αριστούργημα, ένα «χαοτικό» βιβλίο της ζωής...

The Nation

الحج

«Ο Κώδικας του Σινά» γίνεται μια ευφάνταστη έπαρση που διαπνέει το Κουαρτέτο από την αρχή ως το τέλος: είναι ο τρόπος του Whittmore για να μας ζητήσει να σκεφτούμε τους πολλούς τρόπους μέσω των οποίων οι ψευδαισθήσεις μπορούν να γεννη-

σουν πραγματικότητες, μέσω των οποίων οι πραγματικότητες μπορούν να μεταμορφωθούν από τα όνειρα και –πάνω απ' όλα– μέσω των οποίων το πραγματικό και το φανταστικό μπορούν να συνωμοτήσουν για να δημιουργήσουν τα γεγονότα και τους θρύλους που καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο ζούμε και πεθαίνουμε.

Jay Neugeboren
(Ο Κώδικας του Σινά)

Χαρακτήρες εντελώς οικείοι και σχεδόν οικείοι στροβιλίζονται μπαινοβγαίνοντας στην αφήγηση του Whittmore καθώς γεφυρώνει την Ιερική με τη Σμύρνη, τη Βενετία με το Κάιρο, σαν εκκρεμές που ταλαντεύεται ακατάπαυστα, περνώντας πάντοτε μέσα από την Ιερουσαλήμ.

Lesley Hazleton
(Το Πόκερ της Ιερουσαλήμ)

Αυτό το εντυπωσιακό μείγμα φιλοσοφίας και δράσης –που υποβασάζουν η μία την άλλη– διατρέχει όλο το βιβλίο και το αποτέλεσμα, όσο απίθανο κι αν φαίνεται, είναι μάλλον μια συνεκτική εικόνα παρά μια βεβιασμένη προσπάθεια συνδυασμού αντίθετων πραγμάτων. Σε τελευταία ανάλυση, η ζωή είναι ένας συνεχής διάλογος – αδέλιος, αντίθικος, αλλά και σοβαρός και φιλοσοφημένος.

Ben Gibberd
(Σκιές στο Νείλο)

Νομίζω πως πρέπει να διαβάζουμε μόνο τα βιβλία που μπορούν να μας τσακίσουν... Έχουμε ανάγκη από βιβλία που μας χτυπούν σαν επιδημία και μας προκαλούν βαθιά οδύνη, σαν να χάσαμε κάποιον που αγαπούσαμε περισσότερο από τον εαυτό μας, σαν να εξοριστήκαμε σε κάποιο σκοτεινό δάσος, μακριά από τους ανθρώπους, σαν να επιχειρούμε να αυτοκτονήσουμε. Ένα βιβλίο πρέπει να είναι ένα τσεκούρι για την παγωμένη θάλασσα που απλώνεται μέσα μας. Ιδού, λοιπόν, αναγνώστη, ένα τσεκούρι φτιαγμένο από τον Ted Whittmore.

Jim Hougan
(Το Μωσαϊκό της Ιερικής)

«ΤΟ ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ»

[...] Στον *Κώδικα του Σινά* ένας γιγάντιος πέτρινος σκαρβαίος χρησιμοποιείται για τη μεταφορά όπλων. Στο *Πόκερ της Ιερουσαλήμ* το παρανοϊκό κατασκοπικό δίκτυο του Νουμπάρ Βαλενστάιν, παίρνει εξωφρενικά κωμικές διαστάσεις. Στις *Σκιές στο Νείλο* οι μυστικές υπηρεσίες παίζουν κομβικό ρόλο. Και η κριτική διερωτάται: Άραγε ο Whittmore σατιρίζει τις παρελθούσες εμπειρίες του ως πράκτορα, λοιδορώντας τις δραστηριότητες της CIA και ανάλογων οργανώσεων; Η οργάνωση με επικεφαλής τον Γιουσί/Χαλίμ στο *Μωσαϊκό της Ιερικής* περιγράφεται με τη γνώση ενός μυημένου στα μυστικά της Μοσάντ και το πορτρέτο του Χαλίμ θυμίζει τη ζωή και το έργο του διαβόητου ισραηλινού πράκτορα Ελί Κοέν. Ήταν, λοιπόν, το παρελθόν που μιλούσε μέσα στο έργο του Whittmore ή ο ίδιος εξακολουθούσε να παρέχει υπηρεσίες ως μυστικός πράκτορας, όπως υπέθεταν πολλοί φίλοι του;

Δεν είναι ασφαλώς τυχαίο που ο Whittmore διατρέφει την αγάπη του για τον Τζον Λε Καρέ και τον Γκράχαμ Γκριν. Ούτε, βέβαια, είναι τυχαίες οι αναφορές του σε δύο συγγραφείς ταυτισμένους με τη Μεσόγειο και τη γοητεία της. Συνεπαρμένος από τον Νίκο Καζαντζάκη, ο Whittmore θα εγκατασταθεί στις αρχές της δεκαετίας του '70 στην Κρήτη, ταυτιζόμενος εν πολλοίς με τον νεαρό συγγραφέα του Ζορμπά, που αμφισβητεί την αξία της συγγραφής θαμπωμένος από την ακόρεστη λαχτάρα του εμβληματικού καζαντζακικού ήρωα για ζωή. Επηρεασμένος από τον Λόρενς Ντάρρελ και το *Αλεξανδρινό Κουαρτέτο* του, θα επιτρέψει σε απόηχους από το έργο να διατρέξουν ολόκληρη την τετραλογία του, θα βάλει μάλιστα έναν ήρωα του Ντάρρελ να πραγματοποιήσει μια σύντομη εμφάνιση στο *Πόκερ της Ιερουσαλήμ*, ίσως αποτιμώντας φόρο τιμής προς τον βρετανό συγγραφέα. Ο αναγνώστης διακρίνει, ωστόσο, απόηχους και άλλων δημιουργών στο έργο του Whittmore. Υπάρχουν ο Μπόρχες και οι εσωτερικοί του λαβύρινθοι· ο Πίντσον και οι εναλλακτικοί του κόσμοι· ο Μπουλγκάκοφ και η αλληγορική του φαντασία· η Αντζελα Κάρτερ και το στοιχείο του μαγικού.

Ονόμασαν τον Edward Whittmore «καλύτερο άγνωστο συγγραφέα της Αμερικής» – μερικοί έφτασαν να τον πουν ως και προφητικό. Ίσως γιατί διαβάζουν –και όχι άδικα– μερικές παραγράφους του ως πύθια μηνύματα για τον κόσμο που ανέτειλε μετά την 11η Σεπτεμβρίου. Όπως αυτή που θα αποσπάσουμε για το τέλος από το βιβλίο του *Σκιές στο Νείλο*, μια σύντομη παράγραφος με απόηχους καθαφικούς, αυτή τη φορά: «Δυστυχώς, οι βάρβαροι φαίνεται να εξυπηρετούν κάποιον ιστορικό σκοπό μιας και, όταν βρίσκονται προ των πυλών μας ως εχθροί, δεν είμαστε υποχρεωμένοι να κάνουμε οποιαδήποτε αυτοκριτική. Έστω και για λίγο, η έμφυτη βαρβαρότητά μας βρίσκεται εκεί έξω, πέρα από τα τείχη της πόλης – κι έτσι μπορούμε να αισθανόμαστε δικαιωμένοι και να μακαρίζουμε αυτάρεσκα τους εαυτούς μας για τις μηδαμινές πολιτικές αρετές μας».

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΧΙΝΑ
Ελευθεροτυπία

O EDWARD WHITTMORE
ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Ο EDWARD WHITTMORE αποφοίτησε από το γυμνάσιο του Deering, στο Portland του Maine, τον Ιούνιο του 1951 και το ίδιο φθινόπωρο μπήκε στο Yale. Σύμφωνα με τα πρότυπα του Yale εκείνης της εποχής, ο Whittmore ήταν πολύ επιτυχημένος, ένα «γυμνασιόπαιδο» που τα είχε καταφέρει. Προσπής, ευπαρουσίαστος και εκλεπτυσμένος, κοιτούσε τον κόσμο με περιπαιχτικό χαμόγελο.

Δεν ήταν ιδιαίτερα αθλητικός τύπος, αλλά ήταν μέλος της Ζήτα Ψι, μιας αδελφότητας φοιτητών που έπιναν πολύ και είχαν καλές κοινωνικές διασυνδέσεις.

Στο τέλος της προτελευταίας του χρονιάς έγινε μέλος της μυστικής αδελφότητας Scroll and Key. Εκεί που διακρίθηκε πραγματικά ήταν ως αρχισυντάκτης της *Yale News* το 1955, μια εποχή όπου ο πρόεδρος και οι αρχισυντάκτες της ήταν εξίσου δημοφιλείς με τους αρχηγούς των ποδοσφαιρικών ομάδων. Πολλοί από εμάς στη *News* είχαμε την εντύπωση ότι ο Ted θα προσανατολιζόταν προς τη Wall Street και την Brown Brothers Harriman, μια επενδυτική εταιρεία όπου γίνονταν δεκάτα παλιά μέλη από τη Scroll and Key και όπου αργότερα εργάστηκε ο μεγαλύτερος αδελφός του Ted. Ή, έστω, ότι θα ακολουθούσε δημοσιογραφική καριέρα κάπου στην αυτοκρατορία του *Time-Life*, η οποία είχε ιδρυθεί από τον Henry Luce, ένα αξιοτέκνο της *News*.

Κάναμε, όμως, λάθος. Ο Whittmore, αφού υπηρέτησε ως αξιωματικός των Πεζοναυτών στην Ιαπωνία, προσεγγίστηκε από τη CIA και ακολούθησε ένα ταχύρρυθμο πρόγραμμα εκμάθησης της ιαπωνικής γλώσσας. Για περισσότερο από μια δεκαετία εργάστηκε για την Υπηρεσία στην Άνω Ανατολή, στην Ευρώπη και στη Μέση Ανατολή.

Κατά τη διάρκεια αυτών των χρόνων, ο Whittmore θα επέστρεφε κατά περιόδους στη Νέα Υόρκη. Για ένα διάστημα διπύθνε μια εφημερίδα στην Ελλάδα. Έπειτα, ήταν η υποδηματοποιία στην Ιταλία και κάποιο ινστιτούτο στην Ιερουσαλήμ. Συνεργάστηκε επίσης με την Υπηρεσία Δίωξης Ναρκωτικών της Νέας Υόρκης επί δημαρχίας John Lindsay. Αργότερα, είχαν ακουστεί φήμες ότι αντιμετώπιζε «πρόβλημα» με το αλκοόλ και ότι έκανε χρήση ναρκωτικών.

Ενώ υπηρέτούσε στους Πεζοναύτες και στη CIA, παντρεύτηκε και πήρε διαζύγιο δύο φορές. Απέκτησε δύο κόρες με την πρώτη σύζυγό του, αλλά σύμφωνα με τους όρους του διαζυγίου δεν του επιτρεπόταν να τις βλέπει. Έπειτα, μετά το δεύτερο διαζύγιο, συζούσε με διάφορες γυναίκες. Ήταν πολλές και όλες τους απ' ό,τι φαίνεται ταλαντούχες: ζωγράφοι, φωτογράφοι, γλύπτριες, χορεύτριες, αλλά ποτέ συγγραφείς.

Ακούγονταν και άλλες φήμες. Ότι είχε φύγει από τη CIA, ότι ζούσε στην Κρήτη, ότι ήταν αδέκαρος, ότι έγραφε. Και μετά, τίποτα. Ήταν σαφές πως εκείνος ο «Ξανθός» φοιτητής δεν είχε ακολουθήσει το δρόμο της φήμης και της δόξας.

Jay Neugeboren

Αν πιστεύετε στην αξία της Λογοτεχνίας ή ότι τα αληθινά μεγάλα έργα μπορούν πράγματι να αλλάξουν τη ζωή σας, ή αν γνωρίσατε βιβλία που σας ταξίδεψαν σε αλλόκοτους αλλά πανέμορφους τόπους [...] τότε πρέπει να διαβάσετε τον Edward Whittmore. Δεν θα σας απογοητεύσει!

Jeff VanderMeer